

ΡΗΞΗ ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΣΗΣ ΚΑΙ ΙΡΑΝ

Οι εξελίξεις το τελευταίο χρονικό διάστημα στο κόλπο του Περσικού είναι περισσότερο ανησυχητικές από κάθε άλλη φορά.

Οι ανακοινώσεις περί κυρώσεων του Ιράν από τις ΗΠΑ και την ΕΕ, έχουν αναστατώσει τις αγορές πετρελαίου ανά τον κόσμο και οι μεταβλητότητες στις τιμές τόσο του μαύρου χρυσού όσο και του φυσικού αερίου καταγράφουν μεγάλες διακυμάνσεις.

Το Ιράν δεν δείχνει να «ακούει» τη σκληρή ρητορική των ΗΠΑ και συνεχίζει να επιδιέχεται στη βελτίωση της πυρηνικής του τεχνολογίας ισχυριζόμενο πως η χρήση της έχει μόνο ειρηνικούς σκοπούς. Ταυτόχρονα η στρατηγική που ακολουθεί στοχεύει στην ακύρωση της πολιτικής των κυρώσεων μέσω της διάσπασης των χωρών της Ε. Ένωσης. Τροφοδοτεί με πετρέλαιο και μάλιστα με πίστωση τις χώρες που αντιμετωπίζουν κρίση χρέους, όπως η χώρας μας, προσπαθώντας να τις στρέψει εναντίον της πολιτικής του αποκλεισμού και των κυρώσεων που προωθούν οι ΗΠΑ. Η απόφαση της Ε. Επιτροπής να διακόψει τις εισαγωγές πετρελαίου από το Ιράν, θα πρέπει να συνοδευθεί από την ανεύρεση εναλλακτικών προμηθευτών για χώρες όπως η Ελλάδα, η Ισπανία και η Ιταλία.

Στη περίπτωση όμως που η Ευρώπη καταφέρει να βρει άλλους προμηθευτές και οι κυρώσεις γίνουν βαθύτερες στην πραγματικότητα με μεγάλο κόστος για το καθεστώς του Αχμαντινετζάντ τι πρόκειται να συμβεί; Προφανώς η Περσία θα αντιδράσει και το πιθανότερο είναι να κλείσει τα στενά του Ορμούζ. Δεδομένου ότι τα στενά θεωρούνται το σημαντικότερο oil choke point, γιατί το 35% της θαλάσσιας μεταφοράς πετρελαίου διέρχεται από εκεί, η τιμή του προϊόντος ενδέχεται να αυξηθεί μέσα σε λίγες ώρες κατά 20 – 40 δολάρια.

Αν ο αποκλεισμός των στενών συνεχισθεί για περισσότερες από 72 ώρες τότε το βαρέλι πετρελαίου θα φθάσει τα 150 έως 200 δολάρια. Και επειδή για κάθε αύξηση της τιμής του κατά \$1 η τιμή του φυσικού αερίου αυξάνεται κατά 2-3 λεπτά, στην ανωτέρω τιμή του πετρελαίου η αύξηση της βενζίνης θα είναι \$6, προκαλώντας τεράστιες επιβαρύνσεις στις παγκόσμιες μεταφορές.

Η κατάσταση όμως στο Ιράν είναι πολιτικά έκρυθμη. Ο Αχμαντινετζάτ βρίσκεται ολοένα και περισσότερο αντιμέτωπος με προβλήματα που οξύνονται μήνα με το μήνα. Ο μεγάλος πολιτικός του αντίπαλος είναι ο Αγιατολάχ Χομενεί και οι κληρικοί. Επίσης στο κοινοβούλιο της χώρας Miglis οι συσχετισμοί αλλάζουν δραματικά εναντίον του. Πολλοί παλιοί υποστηρικτές του βλέποντας τη κρισιμότητα της κατάστασης στρέφονται εναντίον του και το καθεστώς απαντά με φυλακίσεις και διωγμούς.

Το εθνικό νόμισμα – ριάλ- χάνει αξία και σε σχέση με το δολάριο έχει υποτιμηθεί 80%. Οι κυρώσεις των ΗΠΑ – ΕΕ – ΟΗΕ – έχουν αποκόψει τις συναλλαγές του καθεστώτος με τις διεθνείς τράπεζες, με αποτέλεσμα μεγάλη έλλειψη ρευστότητας και συναλλαγματικά προβλήματα. Η Γερμανοιρανική τράπεζα που λειτουργούσε στο Αμβούργο, μετά από πίεση των ΗΠΑ επί των γερμανών, έχει κλείσει, διογκώνοντας τα προβλήματα πρόσβασης του Ιράν στο διεθνές τραπεζικό σύστημα. Το ίδιο και η δέσμευση των αποθεμάτων του, έχει προκαλέσει δυσπραγία συνέχισης της χρηματοδότησης της Χαμάς και Χεσμπολάχ, κάτι που κάνει κρισιμότερη τη στάση της Σαουδικής Αραβίας και της Τουρκίας.

Το ίδιο σημαντική καθίσταται και η θέση της Ρωσίας και Κίνας, οι οποίες ωστόσο αντιτίθενταν μέχρι τώρα στις διεθνείς κυρώσεις αλλά βλέποντας πως η πολιτική απήχηση του καθεστώτος στη χώρα συνεχώς μειώνεται, αποφασίζουν να προσαρμόσουν τη τακτική τους.

Από την άλλη πλευρά, το καθεστώς του Αχμαντινετζάτ σκληραίνει τη στάση του. Οι πολιτικοί του αντίπαλοι γνωρίζουν απάνθρωπες διώξεις, φυλακίσεις ακόμα και δολοφονίες, ο τύπος είναι υπό τον έλεγχο των «επαναστατικών φρουρών του Συμβουλίου» αλλά οι αποτελεσματικότεροι εχθροί του, δηλαδή η φτώχεια και η ανεργία, συνεχώς αυξάνονται.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές, δεν είναι απίθανο ο Αχμαντινετζάτ να προκαλέσει μια ρήξη με τη Δύση προκειμένου να συσπειρώσει όλες τις δυνάμεις του έθνους κάτω από τη ρητορική του ιερού αγώνα εναντίον των δυνάμεων του ιμπεριαλισμού.

Η κρίση συνεχώς κλιμακώνεται δεδομένου ότι καμία από τις δύο πλευρές δεν δείχνει θέληση υποχώρησης. Ωστόσο η καλύτερη στρατηγική για τη Δύση είναι να φανεί περισσότερο διαλεκτική και υποστηρικτική των εσωτερικών δυνάμεων που αντιτίθενται στο καθεστώς του Αχμαντινετζάτ, ελέγχοντας τη παρόρμηση της επέμβασης. Αλλά και οι χώρες του ΟΠΕΚ, ειδικά η Σ. Αραβία η οποία θα πληγεί και αυτή από το κλείσιμο των στενών, θα πρέπει να ασκήσουν όποια επιρροή τους έχει απομείνει στο καθεστώς

προκειμένου να αποφευχθεί το σενάριο της τρομακτικής ανόδου των τιμών πετρελαίου, το οποίο θα στρέψει τον κόσμο προς την αγορά συνθετικού, από άμμο και πίσσα канаδικού πετρελαίου, που είναι φθηνότερο και ανταγωνίζεται με επιτυχία το φυσικό πετρέλαιο.

Αν η στρατηγική της Δύσης, δηλαδή της εσωτερικής αποστεθαροποίησης του καθεστώτος τελικά απαντηθεί με την αντίδραση του ελέγχου των στενών του Ορμούζ, τότε είναι πολύ πιθανό ο κόσμος να γνωρίσει μια διεθνή σύγκρουση που δεν θα μοιάζει καθόλου με όσες προηγήθηκαν στη περιοχή.

Οι γραμμές πόλωσης που θα αναφανούν στον αραβικό κόσμο με τη Δύση, πρώτον θα αναστείλουν τις διαπραγματεύσεις για το Παλαιστινιακό, δεύτερον θα επιβαρύνουν τις προσπάθειες ανοικοδόμησης του Ιράκ και του Αφγανιστάν και τρίτον θα επιδεινώσουν τη κρίση χρέους της ευρωζώνης. Οι οικονομίες της Δύσης θα δουν τους ρυθμούς ανάπτυξης των ΑΕΠ τους να μειώνονται βραχυπρόθεσμα. Η σύγκρουση αυτή, αν εκδηλωθεί, θα πέσει πολύ βαριά πάνω στη Τουρκία, η οποία θα βρεθεί προ θανάσιμων διλημάτων.